

SİVAS – MADIMAK KIRIMININ 31. YILI...

Dostlar,

Bizden kısa bir – iki not...

- **Madımak kırımı** davasında, 30 yıllık zamanaşımı süresi nedeniyle dava düşürüldü. Kaçak (*firarda*) sanıklar Murat Sonkur, Eren Ceylan ve Murat Karataş'ın yargılandığı davada, savcının zamanaşımı istemi mahkemece kabul edildi ve dava sonlandırıldı. **Toplu insan yakma**, "**insanlığa karşı suç**" olarak kabul edilemedi. Çünkü, suç tarihinde yürürlükte olan 765 sayılı önceki Ceza Yasasında insanlığa karşı suçların tanımı ve yaptırımı yer almamıştı. Bu suçlar 5237 sayılı yeni TCK (*Türk Ceza Kanunu*) ile hukuk sistemimize girmişti (1.6.2005). Aleyhte hükümler Ceza hukukunda geriye yürütülememektedir. (*Suç ve cezada yasallık evrensel ilkesi gereği...*)
- Ancak, Ceza Yargılamaları Yasası m.309, **olağanüstü bir yasa yolu** olanağı veriyor. Kesinleşmiş yargı kararlarında hukuka aykırılık düşünüldüğünde, Adalet Bakanı kendiliğinden (*res'en*) ya da kendisinden istenmesi üzerine, geriye doğru "**yasa yararına bozma**" isteme yetkisine sahip. Dileğini Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına sunar ve Yargıtay'ın ilgili birimi (son kararı veren yere göre Daire, Hukuk / Ceza Genel Kurulu, Büyük Genel Kurul) kesin karar verir. Adalet Bakanı böylesi bir eyleme çağrılabilir, reddi durumunda ya da Yargıtay'dan red durumunda tüm iç hukuk yolları tüketilmiş olacağından, **AİHM**'ne gidilebilir. **AİHM**, uluslararası hukukun genel kurallarına göre, iç hukuk yolları tüketildikten ve son karardan başlayarak altı ay içinde yapılan başvuruları kabul edebilir (**AİHS** m.35)
- Adalet Bakanlığı bu davada "**yasa yararına bozma**" istememiştir. Ancak Sivas – Madımak davası nedeniyle Türkiye'den Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (**AİHM**) götürülen davalar olmuştur. Özellikle, bu kırım (*katliamda*) yaşamını yitirenlerin aileleri ve avukatları, **adaletin sağlanamaması, suçluların cezasız kalması ve zamanaşımı** kararları nedeniyle **AİHM**'ne başvurmuşlardır. **AİHM**, Türkiye'yi, **etkili soruşturma yapmamak ve adil yargılanma hakkını çiğnemekle** (ihlal etmekle) suçlayarak, davacılar giderim (*tazminat*) ödenmesine karar vermiştir. **AİHM**, özellikle **zamanaşımı** kararlarının insan hakları çiğnemi (*ihlali*) oluşturduğu görüşündedir. Ulusal mevzuatta yasal hüküm bulunmaması geçerli bir gerekçe değildir. **Suçun cezasız kalmasına** hukuk düzeni izin vermez, vermemelidir.
- Bu düşme kararı, Alevi toplumu ve kırım (*katliamda*) yaşamını yitirenlerin yakınlarına, ilerici toplum kesimlerinde yoğun protestolara neden oldu. Alevi dernekleri, adliye önünde oturma eylemi yaparak ve basın açıklamaları ile adil olmayan karara tepki gösterdi.
- Davada kaçak olan sanıklar hala (**31 yıldır!**) yakalanmamış ve adaletin sağlanamaması nedeniyle büyük bir toplumsal üzüntü ve öfke hala yaşanmaktadır..
Kuşaklar arası aktarılan kalıcı travma..
Bu olgu başlı başına hedeftir ve ulusal birliği ciddi biçimde yaralar.
- Yargı kararının **siyasal bir cinayet** olarak görülmesi ve cezasız kalmasının yeni kırımları, cinayetleri özendireceği yönünde endişeler haklı ve yaygındır.
- Kurbanların avukatları, tüm yasal yolları kullanarak savaşı (*mücadeleyi*) sürdürmekte kararlıdır.

Madımak Oteli, 2 Temmuz 1993'te yaşanan Sivas kırımında 37 kişinin yaşamını yitirdiği yer. 2010'da otel kamulaştırıldı ve ertesi yıl "**Sivas Bilim ve Kültür Merkezi**" olarak yeniden açıldı. Bu merkezde, kırımın yaşantılarını yitirenler için bir anı köşesi oluşturuldu.

Bina, bilimsel ve kültürel etkinliklerin düzenlendiği bir merkez olarak hizmet veriyor. Alevi toplumu ve insan hakları örgütleri, bu otelin bir "**utanç müzesi**"ne dönüştürülmesi gerektiğini savunuyor. Bu istemler, kırımın 30. yıldönümünde (*geçen yıl*) daha yüksek sesle dile getirildi. "Bilim ve Kültür Merkezi" adının değiştirilerek, "**Madımak Utanç Müzesi**" olması isteniyor.

- **Devletin en başat ödevi, ülkesindeki tüm insanların yaşam hakkını korumaktır.**

Bu gibi kırımlar ulusal birlik – dayanışma ve ülkenin sağkalımına (*bekasına*) çok büyük darbelerdir. Mutlaka dış güçlerin kışkırtıcı (*provokatif*) payı vardır. Türkiye, 1952'de **NATO**'ya yalvar – yakar alındıktan sonra (18 Şubat) **kontr-gerilla / Gladyo çetesi** ülkemize yerleşmiştir ve zaman zaman Devlet güçleri bile **kışkırtıcı cinayetleri** önlemede yetersiz kalmaktadır!?

Bu durum kabul edilemez. **Türkiye NATO'dan çıkmalı**, bağımsızlık ve güvenliğini tehdit eden tüm dengeli olmayan (*asimetrik*) uluslararası yapılardan çekilmeli, ülkemizde kaynayan yabancı ajanlardan arınmaya çabalamalıdır.

Ulusal dayanışma, ülkemizin sonsuza dek sağkalımı (*bekası*) için en temel ve yeterli güvencedir.

Sevgi ve saygı ile. 02 Temmuz 2024, Ankara

Prof. Dr. Ahmet SALTİK MD, BSc, LLM

Atılım Üniv. Tıp Fak. Halk Sağlığı (Toplum Hekimliği) Uzmanı

Hekim, Hukukçu-Sağlık Hukuku Uzmanı, Mülkiyeli

www.ahmetsaltik.net profsaltik@gmail.com

facebook.com/profsaltik X: @profsaltik

https://www.instagram.com/ahmet_saltik

MADIMAK OLAYI: DİNSEL KUTSALLARIN KÖTÜYE KULLANILMASI ile İLGİLİ İRTİCACI BİR KALKIŞMA DENEMESİ... | Prof. Dr. Ahmet SALTİK MD, BSc, LLM